

UBND QUẬN LONG BIÊN
TRƯỜNG THCS NGUYỄN BÌNH KHIÊM

=====

NỘI DUNG ÔN TẬP KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ II
MÔN: NGỮ VĂN 9
NĂM HỌC 2024- 2025

A. NỘI DUNG ÔN TẬP:

PHẦN I. VĂN BẢN:

1. Yêu cầu chung: Học sinh ôn tập các văn bản:

TT	Thể loại
1.	Truyện truyền kì
2.	Truyện trinh thám
3.	Thơ tám chữ và thơ tự do

2. Cu thể: Học sinh cần nắm vững:

- Một số yếu tố thi luật của thể thơ tám chữ, thơ tự do
- Đặc điểm của truyện truyền kì, trinh thám
- Vận dụng những kiến thức đã học ở từng thể loại để làm bài.

PHẦN II. TIẾNG VIỆT:

Ôn tập các kiến thức tiếng Việt và các dạng bài tập liên quan:

Nội dung	Yêu cầu cần đạt
1. Biện pháp tu từ	- Nhận diện được các biện pháp - Phân tích hiệu quả diễn đạt trong văn bản
2. Biến đổi, mở rộng câu	- Nêu tác dụng biến đổi, mở rộng câu - Biết cách biến đổi, mở rộng câu
3. Nghĩa của từ	- Phân tích nghĩa biểu đạt và sắc thái nghĩa của từ - Phân tích hiệu quả diễn đạt trong văn bản
4. Cách dẫn trực tiếp, gián tiếp	- Xác định dấu hiệu cách dẫn trực tiếp, gián tiếp - Chuyển từ cách dẫn trực tiếp sang gián tiếp

PHẦN III. LÀM VĂN

- Viết đoạn/bài văn nghị luận văn học phân tích đoạn thơ/đoạn trích truyện
- Viết đoạn/bài văn nghị luận về ý kiến/một vấn đề cần giải quyết

B. HÌNH THỨC VÀ THỜI GIAN KIỂM TRA:

- Hình thức kiểm tra: 100% tự luận
- Thời gian làm bài: 90 phút

C. ĐỀ THAM KHẢO:

ĐỀ 1

Đọc trích đoạn sau:

CHIẾC MŨ MIỆN DÁT ĐÁ BE-RÔ

(Tóm lược phần đầu: Ông chủ nhà băng Hôn-đơ mang về nhà cất giữ một chiếc mũ miện là bảo vật quốc gia do một khách hàng quý tộc tin chấp để vay một số tiền lớn. Có hai người thân tín được ông cho biết, nơi cất giấu chiếc mũ là con trai ông – A-thơ và cô cháu gái Me-ry, người mà ông rất mực yêu quý. A-thơ là người mê cờ bạc, đang có món nợ lớn cần trả gấp; cậu si mê Me-ry nhưng không được cô đáp lại. Tay huân tước mờ ám Gioóc Bon-queo giao du với A-thơ, thường qua lại nhà ông Hôn-đơ. Ngay trong đêm đó Hôn-đơ phát hiện chiếc mũ bị mất ba viên đá quý. Có hai người bị nghi ngờ: cô hầu phòng Lu-xi vì theo lời Me-ry, tối hôm đó, Lu-xi lên ra ngoài bằng cửa sau; A-thơ bị cha bắt gặp trong tình trạng tay cầm chiếc mũ đã bị bẻ cong. Tuy nhiên

không ai nhận mình lấy ba viên đá quý. Cảnh sát vào cuộc nhưng không tìm ra manh mối. Ông Hôn-đơ tìm đến thám tử Sơ-lốc Hôn nhờ điều tra vụ án. Hôn nhận lời và ngay ngày hôm sau đã mời thân chủ đến để thông báo kết quả. Thám tử đã tìm được và trao lại một miếng tam giác nhỏ bằng vàng có gắn ba viên ngọc be-rô cho ông Hôn-đơ, đồng thời khẳng định A-thơ không ăn cắp. Thủ phạm là Me-ry và tình nhân của cô ta - Gioóc Bon-queo, một kẻ nguy hiểm nhất nước Anh. Và Hôn cho rằng thân chủ của mình cần phải thiết tha xin lỗi con trai ông ta.)

“Vậy thì tôi sẽ kể cho ông nghe những gì đã xảy ra ở nhà ông đêm hôm trước. Khi nghĩ rằng ông trở về phòng, Me-ry lên xuống cầu thang và nói chuyện với tình nhân qua cánh cửa sổ hướng ra lối đi dẫn đến chuồng ngựa. Dấu chân của gã bắt lương in rõ trên tuyết trong suốt thời gian hẳn ta đứng gần bên cửa sổ. Ma-ry đã nói với hẳn về chiếc vương miện. Lòng tham của kẻ bản thủ liền trỗi dậy và y bắt cô ta đánh cắp bảo vật. Vừa nghe xong những lời dụ dỗ đó, Me-ry bỗng trông thấy ông đang đi xuống cầu thang. Cô vội vã đóng cửa sổ lại và kể cho ông nghe về chuyện chị hầu phòng. Về phần con trai ông, sau khi xin tiền ông không được anh ta trở về phòng mình nằm trần trọc mãi, tâm trí lo âu về những món nợ. Lúc nửa đêm, anh ta nghe có tiếng bước chân đi nhẹ qua cửa phòng mình, vì thế anh ta liền ngồi dậy, nhìn ra ngoài hành lang và kinh ngạc khi trông thấy cô em họ đang lén lút đi vào phòng thay đồ của ông. Sinh nghi, chàng trai liền mặc vội quần áo và nấp trong bóng tối. Một lát sau, Me-ry từ phòng bước ra và dưới ánh sáng của ngọn đèn ở hành lang, con trai ông đã nhìn thấy cô ta cầm trong tay chiếc mũ miện quý giá. Khi cô ta đi xuống cầu thang, anh ta liền hốt hải chạy theo và ẩn mình vào sau tấm rèm ở gần cửa phòng ông, từ chỗ đó anh ta có thể trông thấy những gì xảy ra ở hành lang của tầng dưới. Anh ta thấy cô gái rón rén mở cửa sổ và đưa chiếc mũ miện cho ai đó trong bóng tối, rồi đóng cửa sổ lại và vội vã trở về phòng.

Khi cô ta còn ở đó thì chàng trai không thể làm gì vì sợ phơi bày ra sự thật xấu xa của người thiếu nữ anh ta đang yêu. Nhưng vào giây phút cô ta đi khuất thì anh ta chợt nhận thức được tai họa này đối với ông nghiêm trọng biết bao và việc cứu vãn tình hình quan trọng biết chừng nào. **Anh ta mặc nguyên bộ đồ phong phanh và chạy chân trần xuống cầu thang, mở cánh cửa sổ rồi phóng ra ngoài nền đất tuyết và chạy xuống con đường mòn, ở đó anh ta có thể trông thấy một bóng đen dưới ánh trăng.** Huân tước Gioóc Bon-queo gắng sức bỏ chạy nhưng A-thơ đã tóm được hẳn và một cuộc vật lộn đã diễn ra giữa hai người, con trai ông giật mạnh một bên của chiếc mũ miện còn đối thủ của anh ta thì nắm chặt phía bên kia. Trong trận ẩu đả, con trai ông đã giáng một cú trúng huân tước Gioóc và cào vào mắt hẳn. Bỗng một tiếng “rắc” vang lên, con trai ông nhận thấy chiếc mũ miện đã nằm trong tay mình bèn hồi hải trở về, đóng cửa sổ lại, chạy lên phòng ông và khi anh ta vừa mới nhận ra là chiếc mũ miện đã bị bẻ cong trong cuộc giằng co và đang cố gắng uốn cho nó thẳng lại thì ông bước vào”.

“Có thể nào lại là thế?”. Ông chủ nhà băng hôn hên.

“Thế rồi ông làm cho anh ta nổi giận khi chửi mắng anh ta bằng những lời lẽ tồi tệ vào đúng lúc anh ta nghĩ mình xứng đáng được nhận những lời cảm ơn nồng nhiệt nhất. Anh ta không thể nào giải thích thực chất của vấn đề vì sợ phản bội lại con người mà rõ ràng là không xứng đáng với sự quên mình của anh ta. Nhưng vì hào hiệp, anh ta đã giữ kín bí mật của cô gái”.

“Vậy ra đó là lí do con bé gào lên và ngắt xiu khi trông thấy chiếc mũ miện”, ông Hôn-đơ kêu to. “Ôi chúa ơi! Tôi thật là một lão ngốc mù quáng! Con trai tôi còn cầu xin tôi cho nó ra ngoài năm phút thôi nữa chứ! Thằng bé đáng quý muốn tìm xem mảnh bị mất có còn nằm ở chỗ chúng đã đánh nhau hay không. Tôi đã đánh giá sai nó một cách tàn nhẫn làm sao!”.

“Khi đến nhà ông tôi liền đi một vòng khắp chung quanh, hi vọng tìm được những dấu chân trong tuyết. Tôi biết rằng đêm hôm trước tuyết không rơi, và không khí lạnh giá giữ

được nguyên vẹn những dấu vết. Tôi men theo lối đi dành cho gia nhân, nhưng ở đây đã có quá nhiều dấu chân dẫm lên nhau và tôi không thể phân biệt được gì nữa. Tuy nhiên tôi cũng nhận ra rằng cách cửa nhà bếp không xa, một người đàn bà đã đứng lại và nói chuyện với một người đàn ông: một dấu tròn ở một bên chứng tỏ người đàn ông này có một cái chân gỗ. Sau đó tôi đi khắp khu vườn, nhưng tôi chỉ tìm thấy ở đó những dấu chân loạn xạ khắp nơi: tôi cho đó là những dấu chân của các cảnh sát. Trái lại khi đi theo lối đi dẫn đến chuồng ngựa, tôi đã khám phá được cả một câu chuyện rất dài và phức tạp: chính những dấu chân còn in rõ mồn một trên tuyết đã kể cho tôi biết.”

(Tóm lược phần cuối: Hôm hóa trang thành kẻ lang thang đến nhà của Gioóc Bon-queo, tìm cách làm quen với người hầu của hắn và được biết Gioóc có bị thương ở mắt vào đêm trước. Và cuối cùng với một món tiền nhỏ, Hôm đã mua lại một đôi giày đã hỏng của chủ anh ta, sau đó, đem ướm vào dấu giày còn lại trên tuyết trong vườn nhà Hôn-đơ,... Với những chứng cứ không thể chối cãi, huân tước phải khai nơi mà hắn đã bán ba viên đá quý. Hôm đã chuộc lại ba viên đá và trả lại cho Hôn-đơ. Hôn-đơ vội đi gặp con trai và xin lỗi vì đã nghi oan cho con.)

(Theo A-thơ Cô-nan Đoi-lơ, *Sơ-lốc Hôm toàn tập*, tập 1, NXB Văn học – Đông A, 2021)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (1,0 điểm). Đặc điểm về hệ thống nhân vật của thể loại truyện trinh thám được thể hiện như thế nào trong trích đoạn *Chiếc mũ miện dát đá be-rô*?

Câu 2 (1,0 điểm). Thám tử Sơ-lốc Hôm cho rằng A-thơ là một chàng trai hào hiệp khi đã giữ kín bí mật của Me-ry. Em có đồng ý với nhận xét đó không? Vì sao?

Câu 3 (1,0 điểm). Xác định các vẻ câu trong câu văn gạch chân, in đậm của văn bản và cho biết cách nối các vẻ câu đó.

Câu 4 (1,0 điểm). Em rút ra những bài học gì từ câu chuyện được kể trong trích đoạn trên?

PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Em hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nhân vật thám tử Sơ-lốc Hôm trong trích đoạn *Chiếc mũ miện dát đá be-rô* của tác giả A-thơ Cô-nan Đoi-lơ.

Câu 2 (4,0 điểm). Nhà văn Mark Twain đã từng nói: “Hai ngày quan trọng nhất của cuộc đời là ngày bạn được sinh ra và ngày bạn biết được vì sao mình có mặt ở trên đời”. Tìm được ý nghĩa của cuộc sống là điều quan trọng với bất cứ ai. Nhưng thực tế có không ít người Việt trẻ đang trải qua một cuộc sống *không muốn điều gì và cũng không biết mình phải ham muốn điều gì*.

Em hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) để trình bày ý kiến của mình về hiện tượng xã hội trên.

ĐỀ 2

Đọc bài thơ sau:

THÊM MỘT LẦN TỔ QUỐC ĐƯỢC SINH RA

*(Tuởng nhớ các chiến sĩ hải quân đã hy sinh ở đảo đá Gạc Ma năm 1988) Các anh
đứng như tượng đài quyết tử*

*Thêm một lần Tổ quốc được sinh ra
Dòng máu Việt chảy trong hồn người Việt
Đang bôn chôn thao thức với Trường Sa*

*Khi hy sinh ở đảo đá Gạc Ma
Các anh lấy ngực mình làm lá chắn
Để một lần Tổ quốc được sinh ra*

Máu các anh thấm vào lòng biển thắm

*Cờ Tổ quốc phát lên trong mưa đạn
Phút cuối cùng đảo đá hoá biên cương
Anh đã lấy thân mình làm cột mốc
Chặn quân thù trên biển đảo quê hương*

*Anh đã hoá cánh chim muôn dặm sóng
Hương về nơi đất mẹ vẫn mong chờ
Nếu mẹ gặp cánh chim về từ biển
Con đây mà, mẹ đã nhận ra chưa?*

*Có nơi nào như đất nước chúng ta
Viết bằng máu cả ngàn chương sử đỏ
Khi giặc đến vạn người con quyết tử
Cho một lần Tổ quốc được sinh ra
[...]
Sớm mai này nắng ấm ở Trường Sa
Tiếng gà gáy bình yên trên ngực đảo
Tiếng trẻ nhỏ đến trường nơi sóng bão
Thêm một lần Tổ quốc được sinh ra*

21/6/2011(Nguyễn Việt Chiến, nguồn: *thivien.net*)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5:

Câu 1. Xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2. Tìm những từ ngữ, hình ảnh nói về những người chiến sĩ hải quân ở đảo đá Gạc Ma trong bài thơ.

Câu 3. Cấu trúc “...một lần Tổ quốc được sinh ra” được lặp lại nhiều lần trong bài thơ. Em hãy nhận xét tác dụng của việc điệp lại cấu trúc này.

Câu 4. Những dòng thơ sau đây gợi cho em suy nghĩ gì?

*Có nơi nào như đất nước chúng ta
Viết bằng máu cả ngàn chương sử đỏ*

Câu 5. Từ sự hi sinh của những người lính ở đảo Gạc Ma trong bài thơ, chúng ta càng thêm tự hào và trân trọng về chủ quyền biển đảo của đất nước. Vậy trước tình hình biển đảo phức tạp như hiện nay, theo em, chúng ta cần làm gì để góp phần giữ gìn chủ quyền biển đảo thiêng liêng ấy?

Phần II. Viết (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) nêu cảm nghĩ của em về bài thơ *Thêm một lần Tổ quốc được sinh ra* được trích trong phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm)

Viết bài văn nghị luận bày tỏ suy nghĩ của em về vai trò, trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước hiện nay.

ĐỀ 3:

I. PHẦN ĐỌC - HIỂU (4,0 điểm).

CẠNH MẸ CHA TA LẠI ĐƯỢC VUÔNG TRÒN

Nguyễn Đình Cường

Lúc lên đường con hứa với mẹ cha
Nước thống nhất con về xây tổ ấm
Vợ của con phải như là cô tấm
Ông bà vui khi có cháu bé bông!

Mẹ cha chờ nay tóc bạc, răng long
Con mãi miết chỗ trạm dừng, ngọn suối?
Nơi rừng sâu sốt rét thừa, thiếu muối?
Sợ bạn buồn sao không dám chia tay?

Mẹ nằm mơ giữa giấc ngủ ban ngày
Con vẫn trẻ tuổi đôi mươi phơi phới
Rồi như thể cha vẫn ngồi chờ đợi
Bữa cơm trưa sau những buổi cày, bừa

Việc của trời chỉ có nắng và mưa
Người già cả đủ thứ lo mà tội
Mắt mẹ cha đã mờ nhìn không nổi
Khi con về đâu thấy rõ mặt con!

Ngồi chờ mong thân ngày một héo mòn
Cứ sớm tối xoa sồn mờ di ảnh
Nhưng niềm tin đã hết dần lấp lánh
Theo mẹ cha đi về chỗ con nằm

Cõi niết bàn ở nơi đó xa xăm
Con về cạnh bên đài sen - Mẹ đón!
Vẫn cung con như những ngày đỏ hồng
Cạnh mẹ cha ta lại được vuông tròn!
(<https://baodaknong.vn> 16/01/2023)

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định thể thơ được sử dụng trong văn bản trên.

Câu 2 (0,5 điểm). Tìm trong đoạn thơ sau những từ ngữ, hình ảnh thể hiện nỗi đau thương của cha mẹ khi mong chờ những người lính về:

Ngồi chờ mong thân ngày một héo mòn
Cứ sớm tối xoa sồn mờ di ảnh
Nhưng niềm tin đã hết dần lấp lánh
Theo mẹ cha đi về chỗ con nằm

Câu 3 (1,0 điểm). Nêu tác dụng của những câu hỏi tu từ được sử dụng trong những câu thơ sau:

Mẹ cha chờ nay tóc bạc, răng long
Con mãi miết chỗ trạm dừng, ngọn suối?
Nơi rừng sâu sốt rét thừa, thiếu muối?
Sợ bạn buồn sao không dám chia tay?

Câu 4 (1,0 điểm). Em hãy nêu ý nghĩa của hình ảnh “vuông tròn” trong hai câu thơ:

*Vẫn cung con như những ngày đò hôn
Cạnh mẹ cha ta lại được vuông tròn!*

Câu 5 (1,0 điểm). Ngày thương binh liệt sĩ 27/7 là dịp chúng ta cùng nhìn lại để tưởng nhớ đến những vị anh hùng đã có công lao to lớn đối với tổ quốc. Thế hệ trẻ cần phải sống như thế nào để xứng đáng với những hi sinh của các thế hệ cha anh đi trước.

II. PHẦN LÀM VĂN (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Viết đoạn văn trình bày cảm nhận của em về bài thơ phân ngữ liệu Đọc hiểu trên.

Câu 2. (4,0 điểm)

“*Đừng hỏi tổ quốc đã làm gì cho ta, mà cần hỏi ta đã làm gì cho tổ quốc hôm nay*” là một câu hát rất nổi tiếng trong bài *Khát vọng tuổi trẻ* mà tác giả Vũ Hoàng sáng tác vào khoảng năm 1995. Từ đó, em có suy nghĩ gì về tinh thần cống hiến trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước của thế hệ trẻ? Hãy viết bài văn để trình bày suy nghĩ về vấn đề này.

Đề 4

I. ĐỌC HIỂU: (4.0 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

*"Hỡi sông Hồng tiếng hát bốn nghìn năm
Tổ quốc bao giờ đẹp thế này chăng?(*)
- Chưa đâu! Và ngay cả trong những ngày đẹp nhất
Khi Nguyễn Trãi làm thơ và đánh giặc
Nguyễn Du viết Kiều, đất nước hoá thành văn
Khi Nguyễn Huệ cười voi vào cửa Bắc
Hung Đạo diệt quân Nguyên trên sông Bạch Đằng...*

*Những ngày tôi sống đây là ngày đẹp hơn tất cả
Dù mai sau đời muôn vạn lần hơn!
Trái cây rơi vào áo người ngắm quả
Đường nhân loại đi qua bóng lá xanh rờn
Mặt trời đến mỗi ngày như khách lạ
Gặp mỗi mặt người đều muốn ghé môi hôn...*

(Trích “Tổ Quốc bao giờ đẹp thế này chăng?” - Chế Lan Viên - NXB Văn học, 2002)

(*) Bài thơ “Tổ quốc bao giờ đẹp thế này chăng?” được cố nhà thơ Chế Lan Viên sáng tác vào năm 1965 khi cả nước đang trong cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ, cứu nước. Lúc này, cuộc chiến diễn ra cam go, khốc liệt nhưng Chế Lan Viên vẫn thốt lên: “Những ngày tôi sống đây là ngày đẹp hơn tất cả/ Dù mai sau đời muôn vạn lần hơn!”. Bởi, ông vui mừng nhận thấy mình may mắn: “Cho tôi sinh ra buổi Đảng dựng xây đời”,...

Câu 1 (0.5 điểm). Hãy cho biết tác phẩm chứa đoạn thơ trên thuộc thể thơ nào ?

Câu 2 (1.0 điểm). Trong bảy câu thơ đầu, tác giả đã kể ra những sự kiện văn hoá, lịch sử nào của đất nước ? Qua đó, em hiểu được điều gì về hình ảnh đất nước trong trái tim nhà thơ ?

Câu 3 (1.0 điểm). Xét theo mục đích nói, câu thơ: *Tổ quốc bao giờ đẹp thế này chăng?* thuộc kiểu câu nào ? Hãy cho biết mục đích nói của thơ này là gì ?

Câu 4 (1.0 điểm). Em hiểu như thế nào về hai câu thơ cuối đoạn trích:

Mặt trời đến mỗi ngày như khách lạ

Gặp mỗi mặt người đều muốn ghé môi hôn...

Câu 5 (0.5 điểm). Lịch sử đất nước ta đã trải qua nhiều trang vàng vẻ vang. Thế nhưng, hiện thực hiện nay là nhiều bạn học sinh không thích đọc và không hiểu biết về lịch sử dân tộc. Theo em, mỗi người cần làm gì để thay đổi hiện thực đó ?

II. VIẾT: (6.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm). Hãy viết đoạn văn khoảng 200 chữ phân tích sáu câu thơ cuối của đoạn trích trên.

Câu 2 (4.0 điểm). Trong tháng 9 vừa qua, đất nước ta cũng đã trải qua nhiều đau thương, mất mát do những ảnh hưởng nặng nề vì cơn bão số ba. Nhưng cũng như những thời khắc khó khăn trong quá khứ, hơn bất cứ lúc nào, khi khó khăn người Việt ta lại nêu cao lòng yêu nước, tinh thần dân tộc với truyền thống đoàn kết, tương thân, tương ái. Em hãy viết bài văn khoảng 400 chữ trình bày suy nghĩ của mình về sức mạnh của tinh thần đoàn kết, tương thân, tương ái của dân tộc Việt trong thời đại hôm nay./.

Đề 5:

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm) Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

1. Ngư tinh

Ở ngoài biển Đông có con cá đã thành tinh, mình như rắn dài hơn năm mươi trượng, chân nhiều như rết, biến hóa thiên hình vạn trạng, linh dị khôn lường, khi đi thì âm âm như mưa bão, lại ăn thịt người nên ai cũng sợ...

Có hòn đá Ngư tinh, răng đá lởm chồm cắt ngang bờ bể, ở dưới đá có hang, cá tinh sống ở trong đó. Thuyền dân đi qua chỗ này thường hay bị cá tinh làm hại. Vì sóng gió hiểm trở, không có lối thông, dân muốn mở đường đi khác nhưng đá rắn chắc khó đẽo. Một đêm, có tiên đến đục đá làm cảng để cho người đi dễ dàng qua lại. Cảng sắp làm xong, cá tinh bèn hóa làm con gà trắng gáy ở trên núi. Quân tiên nghe tiếng ngỡ rằng đã rạng đông nên cùng bay lên trời (nay gọi là cảng Phật Đào). Long Quân thương dân bị hại, bèn hóa phép thành một chiếc thuyền lớn, hạ lệnh cho quỷ Dạ Xoa ở dưới thủy phủ cấm thần biển không được nổi sóng, rồi chèo thuyền đến bờ hang đá cá tinh, giả vờ cầm một người sắp ném vào cho nó ăn. Cá tinh há miệng định nuốt, Long Quân cầm một khối sắt nung đỏ ném vào miệng cá. Cá tinh chồm lên quấy mình quật vào thuyền. Long Quân cắt đứt đuôi cá, lột da phủ lên trên núi nay chỗ đó gọi là Bạch Long Vĩ, còn cái đầu trôi ra ngoài bể biến thành con chó. Long Quân bèn lấy đá ngăn bể rồi chém nó. Nó biến thành cái đầu chó, nay gọi là Núi Đầu Chó (Cầu Đầu Sơn), còn thân mình trôi ra ngoài Mạn Cầu, chỗ đó nay gọi là Cầu Mạn Cầu.

2. Hồ tinh

Thành Thăng Long xưa còn có tên là Long Biên, hồi thượng cổ không có người ở. Vua Lý Thái Tổ chèo thuyền ở bờ sông Nhĩ Hà, có hai con rồng dẫn thuyền đi, vì vậy đặt tên là Thăng Long, rồi đóng đô ở đấy, tức là đất kinh thành ngày nay vậy.

Xưa ở phía tây thành có hòn núi đá nhỏ. Trong hang dưới chân núi, có con chồn chín đuôi sống được hơn ngàn năm, có thể hóa thành yêu tinh, biến hóa thiên hình vạn trạng, hoặc thành người hoặc thành quỷ đi khắp nhân gian. Thời đó, dưới chân núi Tân Viên, người mọi chôn gỗ kết cỏ làm nhà. Trên núi có vị thần, người mọi thường thờ phụng. Thần dạy người mọi trồng lúa, dệt vải làm áo trắng mà mặc cho nên gọi là “mọi áo trắng” (Bạch y man). Con chồn chín đuôi biến thành người mọi

áo trắng nhập vào giữa đám dân mọi cùng ca hát, dụ bắt trai gái rồi trốn vào trong hang núi đá. Người mọi rất khổ sở. Long Quân bèn ra lệnh cho lục bộ thủy phủ dâng nước lên phá vỡ hang đá, làm thành một đầm nước lớn. Nơi này trở thành một cái vũng sâu gọi là “đầm Xác Chồn” (tức Hồ Tây ngày nay). Rồi cho lập miếu để trấn áp yêu quái (tức chùa La Mã ngàn năm). Cánh đồng phía Hồ Tây rất bằng phẳng, dân địa phương trồng trọt làm ăn, nay gọi là “đồng Chồn” (Hồ Đồng). Đất ở đây cao ráo, dân làm nhà mà ở, thường gọi là “thôn Chồn” (Hồ Thôn). Chỗ hang chồn xưa, nay gọi là đầm Lỗ Hồ (Lỗ Hồ Đầm).

(trích Lĩnh Nam chích quái, Trần Thế Pháp soạn thảo, theo <https://dotchuoinon.com>)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1: Nội dung chính của văn bản trên là gì?

Câu 2: Vì sao Lạc Long Quân phải diệt trừ Ngư Tinh và Hồ Tinh? Lạc Long Quân đã dùng cách nào để đánh Ngư Tinh và Hồ Tinh

Câu 3: Yếu tố “kinh” trong từ “kinh thành” có phải là yếu tố đồng âm với “kinh” trong “kinh hoàng” không? Vì sao?

Câu 4: Theo em, chiến công đánh bại Ngư Tinh và Hồ Tinh phản ánh điều gì trong quan niệm của người xưa về vai trò của người anh hùng trong việc bảo vệ cộng đồng?

Câu 5: Từ nhân vật Lạc Long Quân, em hãy bày tỏ suy nghĩ về sự cần thiết phải biết giúp đỡ và bảo vệ những người yếu đuối, hay những người gặp khó khăn trong cuộc sống (Viết đoạn văn khoảng 5 đến 7 câu)

PHẦN II :

Câu 1: Yếu tố kỳ ảo được coi là phương thức nghệ thuật để phản ánh cuộc sống của truyện truyền kỳ. Qua những chi tiết kỳ ảo, người đọc có thể nhận thấy những vấn đề cốt lõi của hiện thực cũng như quan điểm, thái độ của tác giả. Em hãy nhận xét về yếu tố kỳ ảo trong truyện Ngư Tinh – Hồ Tinh (Viết đoạn văn khoảng 200 chữ)

Câu 2: Em hãy viết bài văn nghị luận trình bày suy nghĩ của em về vấn đề: Ô nhiễm nguồn nước và hành động của chúng ta

BGH duyệt

Tổ trưởng CM

Giáo viên

Kiều Thị Hải

Nguyễn Thị Thắm

Lê Thùy Vân